

Patentti- ja rekisterihallitus

Kaupparekisteri

# YHTEISÖSÄÄNNÖT

Y-tunnus: 0536307-0

Yritys: Pirkanmaan Osuuskauppa

Sisältö:

Voimassaolevat yhteisösäännöt: 05.02.2016 17:19:24

## PIRKANMAAN OSUUSKAUPAN SÄÄNNÖT

### 1 Toiminimi ja kotipaikka

Osuuskunnan toiminimi on Pirkanmaan Osuuskauppa ja sen kotipaikka on Tampere.

Näissä säännöissä tästä osuuskunnasta käytetään nimitystä osuuskauppa.

### 2 Toiminnan tarkoitus

Osuuskaupan tehtävänä on liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen ja näin edistää jäsentensä taloudellista hyvinvointia. Osuuskauppa voi tuottaa palveluja tytäryhteisöjensä avulla tai muulla tavalla.

### 3 Toimiala

Osuuskaupan toimialana on vähittäiskauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa sekä palvelutoiminta.

Osuuskauppa voi rakennuttaa, omistaa ja vuokrata kiinteistöjä ja omistaa arvopapereita sekä käydä niillä kauppaa.

### 4 S-ryhmä

Osuuskauppa on Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (jäljempänä SOK) jäsen.

S-ryhmällä tarkoitetaan SOK:n jäsenosuuskauppoja ja niiden tytäryhtiöitä sekä yhteisöjä, joista ne yksin tai yhdessä omistavat yli 50 % tai joissa niillä yksin tai yhdessä on määräysvalta.

Päätös, jolla osuuskauppa eroaa SOK:n jäsenyydestä on tehtävä kahdessa perättäisessä edustajiston kokouksessa. Päätös on pätevä vain, jos se jälkimmäisessä kokouksessa tehdään yksimielisesti.

Tämän sääntöjen kohdan 4 muuttaminen on tehtävä kahdessa perättäisessä edustajiston kokouksessa. Päätös on pätevä vain, jos se jälkimmäisessä kokouksessa tehdään yksimielisesti.

### 5 Jäsenyyden hakeminen ja alkaminen

Jäsenyyttä haetaan osuuskaupan hallitukselta kirjallisesti. Osuuskaupan jäseneksi voidaan hyväksyä ja jäsenenä voi olla vain luonnollinen henkilö, joka sitoutuu noudattamaan näitä sääntöjä sekä maksamaan osuuden merkintähinnan. Hallitus päättää hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä. Jäsenyys alkaa, kun hakemus on hyväksytty ja osuusmaksusta on maksettu vähintään 20 euroa.

Osuuskaupan jäsenestä käytetään myös ilmaisua asiakasomistaja tai omistaja.

### 6 Osuus ja osuusmaksu

Jokaisella osuuskaupan jäsenellä on yksi osuus. Osuudella ei ole nimellisarvoa. Osuudesta maksetaan osuuskaupalle merkintähintana sata (100) euroa. Osuuskaupassa merkintähinnasta käytetään nimitystä osuusmaksu.

Osuusmaksusta tulee maksaa liittymisen yhteydessä vähintään kaksikymmentä (20) euroa. Loppuosa jäsenen on suoritettava viimeistään kahden vuoden kuluessa liittymispäivästä kertyvistä ostohyvityksistä, maksutapaeduista, ylijäämäpalautuksista, ja/tai rahana, osuuskaupan hallituksen päättämällä tavalla.

Osuudesta maksettava osuusmaksu merkitään kokonaisuudessaan osuuskaupan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

#### 7 Eroaminen

Jäsenellä on oikeus erota osuuskaupasta ilmoittamalla siitä kirjallisesti osuuskaupalle. Jäsenyys päättyy, kun osuuskauppa on vastaanottanut eroamisilmoituksen.

#### 8 Erottaminen

Jäsen voidaan erottaa osuuskaupasta:

- 1) jos hän on laiminlyönyt osuusmaksun maksamisen tai muun jäsenyydestä johtuvan velvollisuutensa tai
- 2) jos hän aiheuttaa osuuskaupalle haittaa tai vahinkoa.

Erottamisesta päättää hallitus. Jäsenelle ilmoitetaan erottamisperusteesta vähintään kuukautta ennen erottamista käsittelevää hallituksen kokousta. Ilmoitus toimitetaan jäsenluetteloon merkittyyn tai muuten osuuskaupan tiedossa olevaan osoitteeseen. Erotetulla jäsenellä on oikeus vaatia erottamispäätöksen siirtämistä edustajiston kokouksen päätettäväksi. Vaatimus on esitettävä osuuskaupalle kuukauden kuluessa siitä kun erottamispäätöksestä on ilmoitettu erotetulle jäsenelle jäsenluetteloon merkittyyn tai muuten osuuskaupan tiedossa olevaan osoitteeseen.

#### 9 Osuusmaksun palauttaminen

Mikäli jäsen kirjallisesti ilmoittaa haluavansa erota osuuskaupasta, on osuuskaupalla velvollisuus hankkia jäsenen osuus.

Mikäli jäsen on erotettu osuuskaupasta osuuskuntalain ja näiden sääntöjen mukaisesti, on osuuskaupalla velvollisuus lunastaa erotetun jäsenen osuus.

Osuuden hankinta- ja lunastushinta on osuudesta maksetun osuusmaksun määrä ja se maksetaan jäsenelle viipymättä, kun osuuskauppa on saanut eroilmoituksen tai erottamispäätöksen jälkeen.

Osuusmaksun hankinta- ja lunastushinta maksetaan osuuskaupan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

#### 10 Kuolleen jäsenen oikeudenomistajan oikeudet ja osuusmaksun palauttaminen

Mikäli kuolleen jäsenen oikeudenomistaja, jolle oikeus kuolleen jäsenen osuuteen on siirtynyt, liittyy vuoden kuluessa kuolinpäivästä osuuskaupan jäseneksi, siirtyvät maksamatta olevat kuolleen jäsenen osuuteen liittyvät taloudelliset oikeudet osuuskaupan jäseneksi liittyneelle oikeudenomistajalle.

Mikäli kuolleen jäsenen oikeudenomistaja kirjallisesti vaatii osuusmaksun palauttamista, on osuuskaupalla velvollisuus hankkia

oikeudenomistajan osuus.

Mikäli kuolleen jäsenen oikeudenomistajat eivät vuoden kuluessa vaadi osuudesta maksetun osuusmaksun palauttamista, on osuuskaupalla oikeus lunastaa kuolleen jäsenen osuus.

Osuuden hankinta- ja lunastushinta on osuudesta maksetun osuusmaksun määrä ja se maksetaan kuolleen jäsenen oikeudenomistajalle viipymättä, kun osuuskauppa on vastaanottanut osuusmaksun palautusvaatimuksen tai lunastamispäätöksen jälkeen.

Osuusmaksun hankinta- ja lunastushinta maksetaan osuuskaupan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

#### 11 Edustajisto

Osuuskaupan jäsenten päätösvaltaa kaikissa osuuskunnan kokoukselle kuuluvissa asioissa käyttää osuuskunnan kokouksen sijasta edustajisto. Osuuskaupan jäsenet valitsevat edustajiston vaalijärjestyksen mukaisesti osuuskaupan jäsenten keskuudesta. Edustajistoon valitaan 40-60 jäsentä. Lisäksi valitaan varajäseniä vaalijärjestyksen mukaisesti.

Edustajiston jäsenet ja varajäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Edustajiston jäsenten toimikausi alkaa ja edellisen edustajiston jäsenten toimikausi päättyy, kun S-vaalilautakunta on julistanut vaalin tuloksen.

Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen ei voi toimia edustajiston jäsenenä. Jos edustajistoon valittu henkilö kuuluu tai valitaan hallitukseen tai hallintoneuvostoon, hän on pysyvästi estynyt toimimaan edustajistossa ja hänen tilalleen edustajistoon kutsutaan varajäsen.

Mikäli edustajiston jäsen kuolee tai ilmoittaa olevansa pysyvästi estynyt saapumasta edustajiston kokouksiin, kutsutaan hänen tilalleen varajäsen.

#### 12 Edustajiston kokoukset

Edustajiston kokoukset pidetään hallintoneuvoston kutsusta kahdesti vuodessa osuuskaupan kotipaikassa tai muussa hallintoneuvoston määräämässä paikassa. Kevätkokous on pidettävä ennen kesäkuun loppua ja syyskokous ennen joulukuun loppua.

Kevätkokouksessa:

- 1) esitetään toimitusjohtajan katsaus
- 2) päätetään tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta
- 3) päätetään taseen osoittaman ylijäämän käytöstä
- 4) päätetään vastuuvapaudesta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle
- 5) valitaan nimeämisvaliokunta valmistelemaan hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien valintaa sekä edustajiston ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioperusteita ja määrää
- 6) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Syyskokouksessa:

- 1) esitetään toimitusjohtajan katsaus osuuskaupan kuluvan vuoden

toiminnasta

- 2) päätetään edustajiston jäsenten, hallintoneuvoston puheenjohtajien ja jäsenten palkkioista sekä tilintarkastajien palkkioperusteista seuraavalla tilikaudella
- 3) valitaan tarvittavat hallintoneuvoston jäsenet
- 4) valitaan tarvittaessa tilintarkastajat ja varatilintarkastajat ja
- 5) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

### 13 Kokouskutsu

Kutsu edustajiston kokoukseen lähetetään vähintään seitsemän päivää ennen kokouspäivää, jollei osuuskuntalaki edellytä pidempää kutsuaikaa, kirjallisesti edustajiston jäsenen ilmoittamaan osoitteeseen. Kutsu voidaan lisäksi asettaa myymälöihin jäsenten nähtäväksi ja/tai julkaista lehdessä. Kutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat.

### 14 Edustajiston kokousmenettely

Kokouksen avaa hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Edustajisto valitsee kokoukselle puheenjohtajan, sihteerin, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja kaksi äänenlaskijaa. Kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka puheenjohtaja ja pöytäkirjan tarkastajat allekirjoittavat.

Kokouksessa käsitellään vain ne asiat, jotka on kokouskutsussa mainittu ja/tai, jotka sille lain tai sääntöjen mukaan kuuluvat.

Edustajiston kokouksessa jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Edustajiston kokouksen päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä, jollei osuuskuntalaissa tai näissä säännöissä toisin määrätä. Äänestys toimitetaan avoimena äänestyksenä, ellei edustajiston kokous päättä toisin.

Vaalissa valituksi tulee eniten ääniä saanut tai jos valitaan useita henkilöitä, eniten ääniä saaneet äänimäärän mukaisessa järjestyksessä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla, muissa asioissa kokouksen puheenjohtajan äänellä.

### 15 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu 24 jäsentä, joista edustajisto valitsee 22 ja osuuskaupan henkilöstö 2 jäsentä.

Hallintoneuvoston jäsenet valitaan kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa noin yksi kolmasosa.

Hallintoneuvostoon tulee valita sellaisia osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus ja jotka edustavat mahdollisimman monipuolisesti osuuskaupan jäsenistöä. Henkilöä ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi, jos hän täyttää 68 vuotta ennen toimikauden alkua.

Osuuskaupan henkilöstö valitsee henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain perusteella hallintoneuvostoon kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

#### 16 Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja vähintään yhden varapuheenjohtajan.

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kolme kertaa vuodessa. Kokouskutsu lähetetään vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun kokouksessa on paikalla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet jäsenistä. Hallintoneuvoston päätökseksi tulee se ehdotus, jota enemmistö on kannattanut, tai jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan vaalissa, ratkaistaan vaali arvalla.

Hallintoneuvoston kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi hallintoneuvoston valitsema jäsen.

Hallintoneuvosto voi kutsua hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat tai muita henkilöitä hallintoneuvoston kokouksiin.

Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen.

#### 17 Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa osuuskaupan hallintoa. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvosto:

- 1) valitsee toimitusjohtajan, päättää hänen palkkauksensa perusteet ja tekee toimitusjohtajasopimuksen sekä päättää toimitusjohtajan erottamisesta
- 2) valitsee hallitukseen kalenterivuodeksi kerrallaan 4-6 jäsentä ja päättää heidän palkkionsa
- 3) päättää osuuskaupan toimialan puitteissa asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista
- 4) vahvistaa osuuskaupan keskeiset strategiat sekä taloudelliset tavoitteet
- 5) vahvistaa hallituksen työjärjestyksen
- 6) antaa lausunnon tilinpäätöksestä edustajiston kevätkokoukselle
- 7) valitsee S-vaalilautakunnan
- 8) valitsee osuuskaupan edustajat SOK:n kokouksiin
- 9) valmistelee edustajiston kokouksessa käsiteltävät asiat, laatii esityslistan sekä määrää edustajiston kokouksen ajan ja paikan.

#### 18 Hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävät

Osuuskuntalaissa määriteltyjen tehtävien lisäksi, hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävänä on:

- 1) valmistella yhdessä hallituksen kanssa hallintoneuvoston kokouksessa käsiteltävät asiat
- 2) olla läsnä hallituksen kokouksissa
- 3) sopia yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajien kanssa toimitusjohtajan palkkaeduista hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti
- 4) kutsua koolle edustajiston kokous hallintoneuvoston puolesta,

osuuskuntalain ja näiden sääntöjen mukaisesti.

#### 19 Hallitus

Hallitukseen kuuluu hallituksen puheenjohtajana toimiva osuuskaupan toimitusjohtaja ja 4-6 hallintoneuvoston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenillä tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus ja heidän tulee olla osuuskaupan jäseniä ja toimikauden alkaessa alle 68-vuotiaita.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Varapuheenjohtaja ei saa olla osuuskaupan palveluksessa.

Toimitusjohtaja valmistelelee ja kutsuu puheenjohtajana koolle hallituksen kokoukset.

Hallitus on päätösvaltainen kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on paikalla. Hallituksen päätökseksi tulee se ehdotus, jota enemmistö on kannattanut, tai jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Lisäksi hallituksen kokouksiin osallistuvat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

Hallituksen kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

#### 20 Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolellisesti toimien edistää osuuskaupan etua. Se huolehtii osuuskaupan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus hoitaa osuuskaupan asioita lakien, näiden sääntöjen, edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten sekä hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen työjärjestyksen.

Hallituksen tehtäviin kuuluu:

- 1) päättää jäsenhakemusten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä, jäsenetujen periaatteista sekä jäsenten erottamisesta
- 2) pitää osuuskaupan jäsenistä osuuskuntalain mukaista jäsenluetteloa
- 3) huolehtia siitä, että osuuskaupan kirjanpidon sekä varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty
- 4) päättää osuuskaupan strategiasta ja taloudellisista tavoitteista
- 5) antaa hallintoneuvostolle sen kokouksissa kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen hallintoneuvoston tehtävien hoitamisessa
- 6) päättää edustamisoikeuksien antamisesta
- 7) päättää lainojen ottamisesta ja myöntämisestä sekä vakuuksien antamisesta
- 8) päättää rahoitus- ja sijoituspolitiikasta
- 9) päättää merkittävistä investoinneista ja realisoinneista
- 10) laatia toimintakertomus, tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sekä ehdotus toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen tai konsernitaseen mukainen ulijäämä antaa aiheutta.

## 21 Toimitusjohtaja

Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on hoitaa osuuskaupan juoksevaa hallintoa hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtävänä on huolellisesti toimien edistää osuuskaupan etua. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että osuuskaupan kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan toimii hallintoneuvoston valitsema sijainen.

## 22 Osuuskaupan edustaminen

Toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja hallituksen siihen oikeuttamat henkilöt, edustavat osuuskauppaa kaksi yhdessä.

## 23 Tilikausi

Osuuskaupan tilikausi on kalenterivuosi.

## 24 Tilintarkastus

Osuuskaupalla on yksi tai kaksi tilintarkastajaa, joista yhden tulee olla tilintarkastuslaisissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö ja tarvittaessa yksi tai kaksi varatilintarkastajaa.

Tilintarkastajat valitaan edustajiston syyskokouksessa. Tilintarkastajien toimikausi jatkuu toistaiseksi.

## 25 Vararahasto ja muut rahastot

Osuuskaupalla on vararahasto. Osuuskaupalla voi olla myös muita rahastoja.

## 26 Ylijäämän jakaminen

Edustajisto päättää ylijäämän jakamisesta. Edustajisto voi hallituksen esityksestä päättää ylijäämän jakamisesta:

- osuusmaksun korkona
- sen mukaan, kuin jäsenen asiakasomistajatalous on tilikauden aikana käyttänyt osuuskaupan tuottamia palveluja (ylijäämänpalautus).

Edustajisto ei saa päättää ylijäämää jaettavaksi hallituksen ehdottamaa tai hyväksymää määrää enempää.

## 27 Osuusmaksun koron ja ylijäämänpalautuksen maksaminen

Osuusmaksun korko ja ylijäämänpalautus maksetaan jäsenen tilille S-Pankki Oy:ssä tai muulla hallituksen päättämällä tavalla.

Osuusmaksun korkoa voidaan maksaa vain niille jäsenille, joiden osuusmaksu on kokonaan maksettu tilikauden viimeisenä päivänä, ja joiden jäsenyys jatkuu jossain S-ryhmän osuuskaupassa.

Ellei jäsenen osuusmaksu ole täysin suoritettu, siirretään ylijäämänpalautuksesta enintään osuusmaksusta maksamatta oleva määrä osuusmaksun suoritukseksi.

## 28 Osuuskaupan antamat lahjat

Hallitus voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen



rinnastettavaan tarkoitukseen, jos lahjoituksen määrää voidaan käyttötarkoitukseen sekä osuuskaupan tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen pitää kohtuullisena.

## 29 Poistettu

### 30 Välimiesmenettely

Riidat, jotka koskevat

- näiden sääntöjen tai osuuskuntalain noudattamista osuuskaupan toiminnassa, tai
- osuuskaupan toimielinten päätöksiä, tai
- osuuskaupan toimitusjohtajan, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen toimintaa, toimitusjohtajan, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen asemassa,

ratkaistaan välimiesmenettelyssä, välimiesmenettelystä annetun lain mukaan.

Välimiesmenettely pidetään osuuskaupan kotipaikassa ja se käydään suomen kielellä.

Tämä välimiesmenettelyä koskeva kohta sitoo osuuskauppaa, jäsentä, hallitusta, hallintoneuvostoa, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä, toimitusjohtajaa sekä tilintarkastajia.

## 31 Poistettu.

## EDUSTAJISTON VAALIJÄRJESTYS

### 1 Edustajiston vaalit

Osuuskaupan edustajiston vaali järjestetään joka neljäs vuosi hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana. Vaalissa noudatetaan suhteellista vaalitapaa.

Hallintoneuvosto vahvistaa jäsenluettelon perusteella jäsenalueiden rajat ja kultakin jäsenalueelta valittavien edustajiston jäsenten lukumäärän. Jäsenalueille annetaan tunnukset. Lisäksi hallintoneuvosto valitsee S-vaalilautakunnan vastaamaan vaalien järjestämisestä. S-vaalilautakunta päättää kaikista muista vaalin järjestämiseen liittyvistä asioista.

### 2 Äänioikeus

Äänioikeus on jokaisella ennen vaalivuoden alkua 15 vuotta täyttäneellä ja osuuskaupan jäseneksi hyväksytyllä jäsenellä.

Äänestää voi vain oman asuinpaikkansa jäsenalueen ehdokasta. Jäsenalueiden ulkopuolella asuva jäsen voi äänestää minkä tahansa jäsenalueen ehdokasta.

### 3 Kelpoisuus asettua ehdokkaaksi

Ehdokkaaksi voi asettua ennen vaalivuoden alkua osuuskauppaan hyväksytty, osuusmaksun kokonaan maksanut jäsen, joka vaalin alkaessa on täysivaltainen ja asuu osuuskaupan jäsenalueella.

### 4 S-vaalilautakunta

S-vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. S-vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt, varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä ovat paikalla.

S-vaalilautakunnan jäsen ei voi asettua vaaleissa ehdolle tai toimia ehdokaslistan asiamiehenä tai allekirjoittajana.

S-vaalilautakunnan kokouksista pidetään pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja ja vähintään yksi jäsen allekirjoittavat.

#### 5 Vaalista tiedottaminen

Vaalista, äänioikeudesta ja vaalin toimittamiseen liittyvistä järjestelyistä ja menettelytavoista tiedotetaan S-vaalilautakunnan päättämällä tavalla postitse, sähköisesti ja/tai julkaisemalla ilmoitus lehdessä ja/tai sähköisessä kanavassa.

#### 6 Ehdokaslista

Vähintään kolme jäsenalueella asuvaa äänioikeutettua jäsentä voi laatia ehdokaslistan. Samassa listassa on oltava ehdokkaina saman jäsenalueen jäseniä vähintään kaksi ja enintään kaksi kertaa se määrä ehdokkaita kuin jäsenalueelta voidaan valita edustajiston jäseniä. Jäsen voi olla ehdokkaana vain yhdessä ehdokaslistassa.

Ehdokaslistassa on mainittava jokaisen ehdokkaan etu- ja sukunimet, arvo tai ammatti, kotikunta ja jäsennumero. Lisäksi, ehdokaslistassa tai sen liitteenä on oltava ehdokkaan suostumus tai listan asiamiehen vakuutus ehdokkaiden suostumuksesta. Kaikki ehdokaslistan laatijat allekirjoittavat ehdokaslistan. Allekirjoittajista yksi on ehdokaslistan asiamies ja yksi tämän varamies. Ehdokaslistassa on oltava asiamiehen ja varamiehen yhteystiedot. Jäsen voi olla allekirjoittajana vain yhdessä ehdokaslistassa. Ehdokas ei voi olla ehdokaslistan allekirjoittajana. S-vaalilautakunta voi asettaa myös muita vaatimuksia ehdokaslistan sisällölle.

Ehdokaslistat on toimitettava S-vaalilautakunnalle kirjallisina ennen ehdokasasetteluajan päättymistä.

#### 7 Ehdokaslistojen käsittely S-vaalilautakunnassa

S-vaalilautakunta kirjaa ehdokaslistat vastaanotetuiksi, merkitsee niihin numerotunnuksen vastaanottojärjestyksessä ja tarkastaa ne. S-vaalilautakunta hyväksyy ehdokaslistat tai pyytää asiamieheltä ehdokaslistan korjaamista.

Jos ehdokaslista on puutteellinen tai virheellinen, on ehdokaslistan asiamiehelle annettava seitsemän päivää ehdokasasetteluajan päättymisen jälkeen aikaa korjata S-vaalilautakunnan ehdokaslistassa havaitsemat virheet ja/tai puutteet. Mikäli ehdokaslistaa ei korjata määräajassa, S-vaalilautakunta hylkää ehdokaslistan. S-vaalilautakunta tarkastaa korjatut ehdokaslistat ja hylkää edelleen puutteelliset ja/tai virheelliset ehdokaslistat.

Jokaiselle hyväksytylle ehdokaslistalle arvotaan tunnukseksi kirjain jäsenalueittain A-kirjaimesta alkaen. Jokaisen ehdokaslistan ehdokkaille annetaan juokseva numero alkaen ehdokaslista A:n

ensimmäisen ehdokkaan numerosta kaksi.

#### 8 Äänestysohjeet

S-vaalilautakunnan päätöksen mukaisesti äänestys vaaleissa tapahtuu joko postitse tai sähköisesti tai näiden yhdistelmänä. Vaalissa noudatetaan vaalisalaisuutta. S-vaalilautakunnan on erityisesti huolehdittava toimista, joilla turvataan jäsenen äänioikeus ja vaalisalaisuuden säilyminen.

S-vaalilautakunta päättää äänestysajasta (10-21 päivää), laatii äänestysohjeet ja äänestysliput.

Äänestysohjeet, hyväksytyt ehdokaslistat ja äänestyslippu palautuskuorineen tai sähköisesti toimitettava vaalimateriaali lähetetään äänioikeutetuille jäsenille näiden osuuskaupalle ilmoittamaan osoitteeseen ennen äänestysajan alkamista. Painettu vaalimateriaali lähetetään vain Suomessa asuville jäsenille.

Äänestysohjeet, ehdokaslistat ja äänestysaika voidaan julkaista myös sähköisissä viestintävälineissä.

#### 9 Äänestäminen

Jäsen merkitsee äänestyslippuun sen ehdokkaan numeron, jota hän äänestää. Äänestyslippuun ei saa tehdä muita merkintöjä.

Äänestyslippu voidaan toimittaa S-vaalilautakunnalle postitse tai se voidaan jättää S-vaalilautakunnan ilmoittamissa osuuskaupan toimipaikoissa oleviin äänestyslippulaatikoihin siten, että se on perillä S-vaalilautakunnalla ennen äänestysajan päättymistä.

Mikäli jäsen ennen äänestysajan päättymistä luotettavasti osoittaa, ettei hän ole saanut äänestyslippua tai, että se on turmeltunut, S-vaalilautakunta antaa hänelle uuden äänestyslipun.

Vaalit voidaan järjestää joko osaksi tai kokonaan sähköisesti. Sähköinen äänestäminen tapahtuu sähköisellä välineellä S-vaalilautakunnan ohjeiden mukaisesti äänestysaikana.

#### 10 Äänten laskeminen

S-vaalilautakunnan on äänestysajan päätyttyä huolehdittava siitä, että äänten laskenta suoritetaan luotettavalla tavalla ja viipymättä.

Annettu ääni on mitätön, jos

- äänestyslippuun on merkitty useamman kuin yhden ehdokkaan numero tai muuta asiaan kuulumatonta
- ehdokkaan numero on merkitty niin epäselvästi, ettei siitä ilmene, ketä ehdokasta on äänestetty
- on käytetty muuta kuin S-vaalilautakunnalta saatua äänestyslippua
- sähköisen ja postivaalin yhdistelmävaalissa äänestyslippu on palautettu muussa kuin vaalitoimitusta varten jäsenelle toimitetussa palautuskuoressa, tai
- äänestyslippu on saapunut liian myöhään.

Äänestyslipun mitätöinnin ratkaisee S-vaalilautakunta.

Hyväksytyistä äänistä lasketaan jokaisen ehdokkaan äänimäärä sekä jokaisen ehdokaslistan yhteinen äänimäärä.

Ehdokaslistan eniten ääniä saanut ehdokas saa vertausluvukseen listan koko äänimäärän, toiseksi eniten puolet, kolmanneksi eniten kolmasosan jne. Mikäli saman ehdokaslistan ehdokkaiden äänimäärät ovat yhtä suuret, ratkaistaan näiden keskinäinen järjestys arpomalla.

Saatujen vertauslukujen suuruusjärjestyksessä merkitään ehdokkaat kultakin jäsenalueelta valituiksi edustajiston jäseniksi ja jokaiselta ehdokaslistalta, jolta ehdokas on tullut valituksi, suurimman vertausluvun saanut valitsematta jäänyt ehdokas ehdokaslistansa ensimmäiseksi varajäseneksi ja seuraavat ehdokkaat listansa muiksi varajäseniksi. Jos ehdokkaiden vertausluvut ovat yhtä suuret, ratkaistaan näiden järjestys arpomalla.

Varajäsenet ovat ehdokaslistakohtaisia. Mikäli ehdokaslistalla ei ole tarvittavaa varajäsentä, katsotaan tällöin varajäseneksi saman jäsenalueen suurimman vertausluvun saanut valitsematta jäänyt ehdokas, myös siinä tapauksessa, että tämän osalta ehdokaslistalta ei ketään tullut valituksi varsinaiseksi edustajiston jäseneksi.

11 Vaalin tuloksen julkistaminen

S-vaalilautakunta vahvistaa vaalin tuloksen ja ilmoittaa valituille edustajiston jäsenille ja varajäsenille valinnasta mahdollisimman pian.

Vaalin tulos julkistetaan viimeistään 14 päivän kuluessa äänestysajan päättymisestä S-vaalilautakunnan päättämällä tavalla.